

Rezultati ispitivanja javnog mnijenja o stavovima prema homoseksualnosti i transrodnosti u BiH

Fondacija Heinrich Böll, Ured za Bosnu i Hercegovinu, zajedno s partnerskim organizacijama, Fondacijom CURE i Sarajevskim otvorenim centrom, implementira projekat pod nazivom „Coming out! Zagovaranje i zaštita prava LGBT osoba“ koji finansira Evropska unija.

U sklopu projekta sprovedeno je ispitivanje javnog mnijenja o stavovima o homoseksualnosti i transrodnosti u Bosni i Hercegovini iz kojeg je proistekla publikacija „Ko smo mi da sudimo drugima?“. Ispitivanje javnog mnijenja, koje je u junu 2013. godine obuhvatilo uzorak od 1010 ispitanika/ca, pokazalo je vrlo nizak stepen senzibiliziranosti opšte populacije prema lezbejkama, gej, biseksualnim i transrodnim (LGBT) osobama, kao i nedovoljno znanje o položaju i problemima s kojim se suočavaju LGBT osobe. Ne iznenađuje podatak da ispitanici/e ne poznaju zakonsku regulativu kojom su obuhvaćene LGBT osobe.

Sumirani podaci dobijeni ispitivanjem javnog mnijenja:

- Ispitivanjem socijalne distance, došlo se do zaključka da su LGBT osobe najmanje prihvaćene/prihvatljive kao prijatelji (52,1%), potom kao šefovi na poslu (45,4%), zatim kao radne kolege (43,8%) i na kraju kao komšije (42,2%). Zabrinjavajući podatak jeste svakako neprihvatanje LGBT osoba za prijatelje/ice s obzirom da su prijateljski odnosi izuzetno važan društveni segment;
- S aspekta porodičnih odnosa pokazalo se da bi roditelji prekinuli kontakt s djetetom homoseksualne orijentacije (4,1%), batinama bi pokušali riješiti problem (5,5%), a najveći broj anketiranih (70,4%) bi pokušalo ubijediti dijete da je homoseksualnost pogrešna;

- Za tri četvrtine ispitanika/ca ljubljenje na javnom mjestu osoba u istospolnoj vezi je neprihvatljivo, za razliku od promjene spola kod kojeg je manji postotak odbojnosti (59,5%);
- 56,5% ispitanika/ca smatra da „homoseksualnost treba liječiti“ što potvrđuje ustaljeni stereotip, kao i nedovoljan stepen znanja o homoseksualnosti koja je skinuta s liste bolesti i društvenih poremećaja;
- 90% ispitanika/ca ne bi vršilo fizičko ili verbalno nasilje nad LGBT osobama, a 75,6% ispitanika/ca nasilje ne bi posmatrali pasivno, odnosno pomogli bi žrtvi. Iz ovih podataka se može izvući zaključak postojanja određenog stepena tolerancije prema LGBT osobama.

Utvrđen je uticaj spolne, dobne strukture, obrazovanja, kao i područja na kojim žive ispitanici/ce na stepen homofobije. Ispitivanje javnog mnijenja je pokazalo da su spol i stepen obrazovanja najvažniji faktor koji utiče na stepen homofobije. Žene imaju mnogo liberalnije stavove prema homoseksualnosti u odnosu na muškarce, kao i ispitanici/e koji žive u urbanim djelovima u odnosu na ruralna područja. Ako se uzme u obzir dobna struktura, mlađi ispitanici/e su mnogo tolerantniji/e i otvoreniji/e prema LGBT osobama u odnosu na starije.

Ispitivanje javnog mnijenja o stavovima prema homoseksualnosti i transrodnosti u BiH je pokazalo vrlo visok stepen homofobije u bh. društvu, ali neki od odgovora, pogotovo oni koje govore o tome da bi građani/ke BiH pomogli žrtvi nasilja uprkos drugačijoj seksualnoj orijentaciji, doprinose nadi u izgradnju tolerantnijeg društva uz kontinuiranu edukaciju i informisanje.

Ovaj letak je urađen uz pomoć Evropske unije. Sadržaj letka je isključiva odgovornost Fondacije Heinrich Böll - Ureda za BiH, Fondacije CURE i Sarajevskog otvorenog centra i ni u kom slučaju ne predstavlja stanovište Evropske unije.

Ovaj projekat finansira Evropska unija

Projekat implementira

 HEINRICH BÖLL STIFTUNG
BOSNA I HERCEGOVINA

Partneri na projektu

 SARAJEVSKI
OTVORENI
CENTAR

 CURE
www.fondacijacure.or